

Nasz Region

Świętokrzyski Informator Samorządowy

gazeta bezpłatna

Nr 6(150)/2019

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej,
obchodzonego
14 października, składamy
serdeczne gratulacje wszystkim
Nauczycielom i Pracownikom
Oświaty z województwa
świętokrzyskiego.
Jednocześnie życzymy Państwu
wytrwałości w pełnieniu swojej misji,
sukcesów w pracy
z młodzieżą oraz wszelkiej
pomyślności w życiu osobistym.

Andrzej Bętkowski
Marszałek
Województwa
Świętokrzyskiego

Andrzej Prus
Przewodniczący
Sejmiku
Województwa
Świętokrzyskiego

O sytuacji gospodarczej regionu.
Rozmowa z marszałkiem
Andrzejem Bętkowskim
strona 6

W młodych ludziach jest wielka
siła! Świętokrzyskie - region
przyjazny młodzieży
strona 8

Mariusz Gosek: Pora była zakasać
rękawy i wziąć się do pracy.
Tego wymagają mieszkańcy
strona 11

Ponad 20 milionów dla Starachowic!

Termomodernizacja 9 starachowickich budynków użyteczności publicznej – szkół, przedszkoli i lokali socjalnych zostanie wsparta kwotą ponad 20 mln zł ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Umowę na dofinansowanie projektu łączącego oszczędność energetyczną z walką ze smogiem podpisali marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski i prezydent Starachowic Marek Materek. W spotkaniu uczestniczył przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Pruś oraz Jacek Sulek, dyrektor Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach.

Starachowicki projekt termomodernizacji budynków użyteczności publicznej będzie kosztować około 36 mln zł. Ze środków unijnych miasto otrzyma wsparcie w wysokości 20 112 262 zł. Pozostałe 16 mln złotych kosztów projektu pokrywa samorząd Starachowic. Miasto zgłosiło wniosek o dofinansowanie w 2018 roku, wówczas także ruszyły przygotowania do prac remontowych. Remonty trwają, w części obiektów prace już się zakończyły. Planowane zamknięcie całego projektu to czerwiec 2022 r.

Termomodernizacja obejmuje głównie placówki oświatowe: Przedszkole Miejskie nr 2 i Szkołę Podstawową nr 9 przy ul. Oświatowej, Przedszkole nr 11 przy ul. Górnej oraz kompleks oświatowy przy ul. Prądyńskiego: siedziby SP nr 13, III Liceum Ogólnokształcącego i Przedszkola nr 10. Dodatkowo prace dotyczyć

Od lewej: Marek Materek, Andrzej Bętkowski i Andrzej Pruś.

mają również 5 socjalnych budynków mieszkalnych na osiedlu Wzgórze. W ramach inwestycji zaplanowano gruntowne ocieplenie elewacji budynków, podłóg, pokryć dachowych, wymianę okien i drzwi, instalacji efektywnych i energooszczędnych pieców grzewczych, elementów fotowoltaiki i pomp ciepła, montaż nowoczesnego oświetlenia. Remonty pozwolą na zaoszczędzenie energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji, czyli walkę z miejskim smogiem.

– Pieniądze te pochodzą z działania pod nazwą „Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym” – przypomniał mar-

szalek województwa **Andrzej Bętkowski**. – Oznacza to, że w konkursie postanowiliśmy wesprzeć finansowo te samorządy, w których konieczne jest szybkie wprowadzenie rozwiązań poprawiających stan powietrza, a także umożliwiających prowadzenie oszczędnej gospodarki zasobami energetycznymi – dodał.

Jak podkreślał przewodniczący Sejmiku **Andrzej Pruś**, starachowicki projekt dotyczący termomodernizacji był bardzo dobrze przygotowany i uzyskał najwyższe dofinansowanie spośród wszystkich, wspartych finansowo, przedsięwzięć termomodernizacyjnych. **Grażyna Bułaka-Jachimińska**

„Wody Polskie” przejęły nieruchomości. Akty notarialne podpisane

Samorząd województwa świętokrzyskiego zawarł trzy notarialne umowy darowizn, zbywając na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości, które stanowią siedziby nadzorów wodnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”. Była to niezbędna formalność ze względu na nowelizację ustawy o Prawie Wodnym. Na podstawie uchwał Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, 30 września zakończona została likwidacja samorządowej jednostki budżetowej, jaką był Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach.

Z początkiem 2018 roku rozpoczęła się likwidacja mającego główną siedzibę w Kielcach, podległego samorządowi województwa, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych. W życie weszło bowiem uchwalone przez Sejm w 2017 roku nowe prawo wodne, zgodnie z którym zadania WZMiUW od 1 stycznia 2018 roku przejęła nowa instytucja zarządzająca wodami w Polsce – Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”.

– Wraz z podpisaniem aktów notarialnych dopełnia się działalność jednostki samorządowej województwa świętokrzyskiego, która odpowiadała za szeroko rozumianą gospodarkę wodną, retencję i urządzenia hydrotechniczne czyli Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach. Od teraz wszystkie te zadania będą sędowane na Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” – mówił marszałek **Andrzej Bętkowski**.

Notarialne umowy darowizn nieruchomości stanowiących własność Województwa Świętokrzyskiego, położonych w Busku-Zdroju, Jędrzejowie i Sandomierzu podpisali marszałek Andrzej Bętkowski, członek Zarządu Województwa Marek Jońca, starosta buski Jerzy Kolarz, starosta jędrzejowski Paweł Faryna i starosta sandomierski Marcin Piwnik.

Marek Jońca, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego podkre-

ślał doskonałą współpracę z zarządem Państwowego Gospodarstwa Wodnego podczas wielomiesięcznych przygotowań proceduralnych do przekazania lokali i działek.

– Cieszę się ogromnie, że naprawdę wspaniała współpraca odbywająca się w ciszy gabinetów, której może nie było widać, lecz była bardzo efektywna, doprowadziła do przekazania nieruchomości dla nowego, funkcjonującego już drugi rok podmiotu. Dziękuję serdecznie także pani wojewodzie Agacie Wojtysek oraz dyrektorom departamentów naszego urzędu za głębokie zaangażowanie w te prace – dodał **Marek Jońca**.

Także Przemysław Dac, prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego podkreślał doskonałe relacje utrzymywane przez „Wody Polskie” z samorządem województwa świętokrzyskiego, które, jak mówił, przyniosą szybkie, wymierne efekty w postaci konkretnych inwestycji w regionie związanych z gospodarką wodną. – Prowadząc działalność niejako skazani jesteśmy na współpracę z samorządami, szczególnie na poziomie wojewódzkim – mówił **Przemysław Dac**. – Z waszym województwem współpraca jest wzorowa, więc dzięki temu możemy w Świętokrzyskiem skupić się na prowadzeniu inwestycji, na działaniach przeciwpowodziowych, na działaniach przeciwko suszy, budowie zbiorników retencyjnych i utrzymaniu cieków wodnych, a nie np. na gorączkowym szukaniu siedzib dla swoich pracowników, w których mogliby w godnych warunkach wykonywać swoje obowiązki – dodał prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”.

W uroczystości podpisania umów uczestniczyli także m.in. wojewoda świętokrzyski Agata Wojtysek, dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” Małgorzata Sikora oraz senator Jarosław Rusiecki. **Robert Siwiec**

Uroczyste otwarcie obwodnicy Zbludowic. Wyprowadzi ruch kołowy z tej miejscowości

– Niech ta droga będzie bezpieczna, niech ułatwia mieszkańcom, przedsiębiorcom, wczasowiczom podróżowanie po okolicach Buska i nadnidziańskich terenach – mówił Andrzej Bętkowski, marszałek województwa podczas oddania do użytku inwestycji realizowanej w ramach rozbudowy drogi wojewódzkiej numer 973 na odcinku Busko-Zdrój – Nowy Korczyn – Borusowa wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Nidzie oraz Wiśle. W otwarciu uczestniczył również przewodniczący Sejmiku Województwa Andrzej Pruś.

Jest to odcinek o długości 6,7 km, szerokość jezdni to 7 metrów, dodatkowo powstały opaski bitumiczne, co daje łącznie 8 metrów. Wybudowano 3 rondo, na całej długości przebiegają drogi serwisowe. Skrzyżowanie z drogą gminną przeniesione zostało na wiadukt. Pomyślano również o małych zwierzętach, które mogą bezpiecznie przedostawać się na drugą

W uroczystości oddania do użytku rozbudowanej drogi wojewódzkiej numer 973 wzięli także udział świętokrzyscy parlamentarzyści i radni wojewódzcy.

stronę pod jezdnią specjalnie dla nich zaprojektowanymi przejściami.

Południowa obwodnica Zbludowic ma wyprowadzić ruch kołowy z tej miejscowości, a także usprawnić przejazd samochodów – zwłaszcza

ciężarowych – przez Busko-Zdrój i wokół Uzdrowiska. Droga stanie się również korytarzem komunikacyjnym dla mającej powstać obwodnicy Nowego Korczyna oraz budowanego właśnie mostu na Wiśle.

Umowy darowizn nieruchomości podpisali Andrzej Bętkowski oraz Marek Jońca ze starostami Jerzym Kolarzem, Pawłem Faryną i Marcinem Piwnikiem.

Pomoc obejmie prawie tysiąc osób!

Dzienna pomoc medyczna dla osób starszych i chorych w Szydłowie, żłobek w Ostrowcu Świętokrzyskim dla dzieci, których rodzice chcą wrócić na rynek pracy oraz dotacje na tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach ekonomicznej – takich przedsięwzięć dotyczą cztery projekty, które będą realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Umowy z beneficjentami na dofinansowanie tych zadań podpisali wicemarszałek Renata Janik oraz członek Zarządu województwa Mariusz Gosek.

W ramach dwu projektów udzielonych zostanie 270 dotacji (do 21 tys.

zł) na utworzenie nowych miejsc pracy. W Kielcach i północnych powiatach województwa świętokrzyskiego będzie realizować taki projekt Stowarzyszenie Integracja i Rozwój (ponad 14 mln zł dofinansowania), a w powiatach na południu województwa – Caritas Diecezji Kieleckiej (ponad 13 mln zł dofinansowania). Projekty te przewidują m. in. zatrudnianie osób, które mają problemy ze znalezieniem i utrzymaniem pracy na otwartym rynku, w firmach działających na czysto komercyjnych zasadach. Chodzi o osoby z niepełnosprawnościami, niskimi kwalifikacjami lub niską motywacją do pracy, zagrożone wykluczeniem

społecznym, wychodzące z zależności.

– Szczególnie cenne społecznie są właśnie te dwa projekty, które stwarzają ogromną szansę dla rozwoju w naszym województwie podmiotów ekonomii społecznej, spółdzielni socjalnych – podkreśla wicemarszałek **Renata Janik**, dodając, że poza tworzeniem nowych miejsc pracy projekty przewidują m. in. doradztwo i dotacje rozwojowe dla podmiotów ekonomii społecznej lub organizacji, które są zainteresowane działalnością w tym obszarze.

Ponadto Centrum Pielęgnacyjno-Rehabilitacyjne „DOM” otrzyma ponad 1 mln 600 tys. zł na utworzenie Dziennego Domu Opieki Medycznej w Szydłowie, w którym pomoc w ciągu dwóch lat znajdzie 90 osób. To miejsce dziennego pobytu dla osób, np. po pobycie w szpitalu, które nie potrzebują już całodobowej opieki medycznej, ale muszą poddawać się okresowym zabiegom.

W nowym żłobku w Ostrowcu Świętokrzyskim, który utworzy Centrum Rozwoju Biznesu, będzie 20 miejsc. – Zrobiliśmy rozszkolenie, że w Ostrowcu jest niewystarczająca liczba miejsc w żłobkach. Głównym celem projektu jest pomoc rodzicom w powrocie do aktywności zawodowej – mówiła **Alicja Konecka** z Centrum Rozwoju Biznesu, które uzyskało dotację w wysokości prawie 700 tys. zł.

– Dziękujemy Państwu za realizację projektów skierowanych do grup najbardziej potrzebujących naszej pomocy. Łącznie skorzysta z niej 950 beneficjentów – podsumował członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego **Mariusz Gosek**.

Umowy z beneficjentami podpisali Renata Janik oraz Mariusz Gosek.

Gminy zaoszczędzą i zadbają o czyste powietrze

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz mniejsze zużycie energii elektrycznej – taki efekt odnotuje już niebawem 399 miejscowości województwa świętokrzyskiego.

Unijne dofinansowanie projektów modernizacji oświetlenia ulicznego otrzyma 19 gmin. Włodarze pierw-

szych z nich podpisali umowy z marszałkiem Andrzejem Bętkowskim i wicemarszałek Renatą Janik.

Z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 przeznaczono na modernizację oświetlenia ponad 36,8 mln zł. Projekty zakładają montaż w sumie ponad 22,5 tys. sztuk

opraw oświetleniowych oraz systemów inteligentnego sterowania.

– Dzięki tym projektom znacząco zmniejszy się emisja dwutlenku węgla do atmosfery. W obecnej perspektywie finansowej będziemy chcieli przeznaczyć na modernizację oświetlenia kolejne środki, bo problem czystego powietrza jest bardzo ważny dla mieszkańców naszego województwa – mówi marszałek **Andrzej Bętkowski**.

Ilość zaoszczędzonej energii w 19 gminach przekroczy 9 451 MWh/rok, a szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych to 7 629,29 ton równoważnika CO₂. – Liczymy, że dzięki realizacji projektu na oświetleniu ulicznym zaoszczędzimy około 60 procent ponoszonych obecnie kosztów – przewiduje burmistrz Wiślicy **Jarosław Jaworski**.

Z funduszy na modernizację oświetlenia na bezpieczne i energooszczędne skorzystają: Wiślica, Klimontów, Krasocin, Małogoszcz, Morawica, Nagłowice, Oleśnica i Połaniec, a także Fałków, Imielno, Łągów, Opatów, Sandomierz, Mirzec, Lipnik, Bałtów, Kunów, Działoszyce i Bogoria.

Dzięki pieniądзом na projekty modernizacji oświetlenia, w 19 gminach wprowadzone zostaną oszczędności energetyczne.

Trwa akcja „Wiem, co jem! Cała prawda na talerzu”

Zbierane są podpisy pod europejską inicjatywą obywatelską promującą zdrową żywność.

Na terenie regionu w akcję zaangażował się Artur Konarski, radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, przewodniczący Komisji Rolnictwa Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska oraz członek Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Rolników Indywidualnych. – To bardzo cenna inicjatywa, ma zwrócić uwagę na świadome dokonywanie zakupów spożywczych – zaznacza.

Celem inicjatywy jest wprowadzenie obowiązkowych deklaracji pochodzenia dla wszystkich produktów spożywczych, co pozwoli zapobiegać nadużyciom, chronić zdrowie publiczne i zagwarantować prawo konsumentów do informacji. – Fałszowanie, podrabianie oraz celowe niewłaściwe etykietowanie produktów spożywczych jest zagrożeniem naszego zdrowia – mówi **Artur Konarski**. – Chcemy zwrócić uwagę konsumentów i producentów na to, że polska żywność słynie ze swojej wysokiej jakości. To największy atut produktów wytwarzanych w naszym kraju – dodaje.

Aby inicjatywa została poddana pod głosowanie rolnicy z 7 krajów UE muszą zebrać 1 mln podpisów. Podpis można złożyć przez internet.

Świętokrzyska Nagroda Jakości

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego zdecydował o przedłużeniu terminu naboru wniosków do tegorocznej edycji Świętokrzyskiej Nagrody Jakości. Wymagane dokumenty można składać do 18 października bieżącego roku. Celem konkursu jest propagowanie idei zarządzania przez jakość.

W konkursie co roku wyróżniane są najlepsze przedsiębiorstwa i organizacje z terenu województwa świętokrzyskiego, stale doskonalące się, konsekwentnie wdrażające nowoczesne koncepcje zarządzania.

W konkursie mogą brać udział przedsiębiorstwa, organizacje publiczne, niepubliczne, edukacyjne, jednostki samorządu terytorialnego, które funkcjonują od minimum 4 lat, działają na terenie województwa świętokrzyskiego i płacą w nim podatki. Zdobyte tytułu Laureata w konkursie Świętokrzyska Nagroda Jakości otwiera drogę do uczestnictwa w konkursie na szczeblu krajowym, a następnie europejskim.

Wymagane dokumenty oraz regulamin konkursu można znaleźć na www.swietokrzyskie.pro w zakładce – Nagrody.

W konkursie mogą brać udział przedsiębiorstwa, organizacje publiczne, niepubliczne, edukacyjne i jednostki samorządu terytorialnego.

Konecki Warsztat Terapii Zajęciowej gościł podopiecznych Warsztatu prowadzonego przez niemiecką organizację Lebenshilfe w Quedlinburgu reprezentującą interesy osób z upośledzeniem umysłowym i ich rodziny. Przed powrotem do kraju goście z Niemiec wraz z przyjaciółmi z Polski spotkali się z wicemarszałek Renatą Janik.

Gośćmi marszałka Andrzeja Bętkowskiego i członka Zarządu Województwa Marka Jończy były członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Krzcinie gm. Koprzywnica - autorki wieńca dożynkowego, który został uznany za najładniejszy podczas tegorocznych Dożynek Prezydentów w Spale. Marszałek wręczył im czek o wartości 3 tys. złotych.

Wicemarszałek Renata Janik wzięła udział w konferencji poświęconej zdrowiu i bezpieczeństwu w szkole. Wydarzenie organizowane wspólnie przez Polskie Towarzystwo Higieniczne Oddział w Kielcach i Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną zrealizowane zostało dzięki wsparciu z budżetu Województwa Świętokrzyskiego.

Zbigniew Duda objął stanowisko dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach. Nowy dyrektor jest magistrem ekonomii, absolwentem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz studiów EMBA Apsley Business School w Londynie. Pracował między innymi w ostrowieckiej hucie, w Miejskiej Energetyce Ciepłej, był radnym Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Bitwa o Osiek po 80 latach. Niezwykła rekonstrukcja

Mieszkańcy z uwagą oglądali broń z okresu II wojny światowej.

W rekonstrukcji wzięło udział około 100 rekonstruktorów.

W Lipniku koło Osieka 28 września odbyła się rekonstrukcja bitwy, którą stoczyli żołnierze polscy z najeżdżącą niemieckim 11 września 1939 r. Patronat honorowy nad imprezą sprawował marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski.

- Powinniśmy pamiętać o tym momencie w historii Polski, który był dla nas tragiczny. Najpierw najechali nas Niemcy z zachodu, potem Rosja Sowiecka ze wschodu. To dramatyczny moment w dziejach naszego narodu i oby nigdy się nie powtórzył - powiedział marszałek **Andrzej Bętkowski**, który przybył na rekonstrukcję bitwy o Osiek.

Z dużą uwagą przyglądali się rekonstrukcji także członek Zarządu

Województwa **Mariusz Gosek** oraz minister sprawiedliwości **Zbigniew Ziobro**. Minister wspominał, że jego dziadek ze strony matki Ryszard Kornicki był dowódcą plutonu artylerii i brał udział w toczonych tutaj bitwach.

Paweł Krakowiak, radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, a jednocześnie członek Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznych „Avito Vivit Honore” ze Staszowa opowiadał, że 11 września 1939 r. między miejscowością Lipnik i Długołęką, Osiekami rozegrały się bardzo krwawe walki pomiędzy polskimi oddziałami i najeżdżącą niemieckim. Nasi bronili przedmieść Osieka. - Od roku przygotowaliśmy się do inscenizacji - mó-

wił. - Sprzęt wojskowy zgromadziliśmy z całego kraju, odwzorowuje to uzbrojenie, które było wtedy na polu walki. Poległo tu ponad 120 polskich żołnierzy, kilku jeszcze zmarło w wyniku poniesionych ran. Niemców zginęło dokładnie 102.

Inszenizacja obejmowała fragment bitwy o Osiek. Przedstawiony został przełomowy moment, w którym ostatkiem sił polscy żołnierze wykonali kontratak na nacierające jednostki niemieckie. Ten desperacki manewr odrzucił Niemców i pozwolił na dokonanie udanej przeprawy przez rzekę Wisłę. W rekonstrukcji wzięło udział około 100 rekonstruktorów, wyposażonych w czołgi niemieckie PzKpfw I i PzKpfw II, polski czołg lekki

TKS, działko Bofors 37mm, motocykle niemieckie BMW, itp. W trakcie inscenizacji były wykorzystane efekty pirotechniczne oraz broń hukowa. Dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz kawaleryjski. Inszenizacja została rozegrana nad Wisłą w malowniczej scenerii pozbawionej w tle współczesnych budowli i infrastruktury, co umożliwiło wykonanie materiałów fotograficznych i filmowych.

Przed rekonstrukcją odbyła się msza święta w kościele św. Stanisława Męczennika w Osieku za żołnierzy i mieszkańców poległych w bitwie o Osiek. Odbył się także „Bieg ku pamięci” w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu. Ekspozowano pamiątki z bitwy o Osiek. **(AN)**

Kierunek Świętokrzyskie! Touroperatorzy z Ukrainy zwiedzili region

Przedstawiciele sześciu agencji turystycznych zza naszej wschodniej granicy zwiedzali najpiękniejsze i najciekawsze turystycznie zakątki regionu. Z gośćmi z Ukrainy spotkał się dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa i prezes Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego Marcin Piętaś.

Wizyta zorganizowana została przez Regionalną Organizację Turystyczną Województwa Świętokrzyskiego we współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki, współfinansowana jest w ramach ministerialnego projektu pod nazwą „Świętokrzyskie, silna marka terytorialna - cykl działań analityczno-rozwojowych. Studium Przypadku dla kreowania i wzmacniania polskich marek regionalnych i lokalnych”.

W ramach projektu najpiękniejsze atrakcje ziemi świętokrzyskiej poznali przedstawiciele agencji turystycznych: Maxima Travel Company z Kijowa, Karpatia Galych Tour z Lwowa, Savana z Lwowa, Travel World z Kijowa, OpenWorld z Kijowa i Agencji Mrii z Charkowa.

Ze zwiedzającymi nasz region touroperatorami z Ukrainy spotkał się dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa Marcin Piętaś.

- Bardzo nam zależy, żeby współpraca z Ukrainą rozwijała się jak najlepiej. Deklaracje, które padły z ust touroperatorów były satysfakcjonujące. Goście zadeklarowali, że już w październiku przedstawiają swoim ukraińskim klientom oferty uwzględniające atrakcje naszego województwa - mówi **Marcin Piętaś**.

Przedstawiciele branży turystycznej z Ukrainy zapoznali się z ofertą Ba-

senów Mineralnych w Solcu-Zdroju z kompleksem basenów z najsilniejszą na świecie leczniczą wodą siarczkową i szeroką gamą możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu. W Busku - Zdroju odwiedzili Park Zdrojowy i poznali uzdrowskie bogactwo Sanatorium Marconi. Otrzymali także pełną informację o ofercie innych obiektów turystycznych w świętokrzyskich uzdrowskich.

Touroperatorzy poznali też Sandomierz z jego atrakcyjną ofertą. Zwiedzili, między innymi, urokliwą starówkę z zabytkowymi mieszczanskimi kamieniczkami, jeden z najpiękniejszych renesansowych ratuszy w Polsce, Bramę Opatowską oraz XIV-wieczny zamek, wzniesiony na miejscu pradawnego grodu.

Goście odwiedzili także Bałtowski Kompleks Turystyczny, który jest najpopularniejszą atrakcją w województwie i jedną z najlepszych w Polsce. Byli też w Krzemionkach - unikalnym na światową skalę rezerwacie archeologicznym z zespołem neolitycznych kopalni krzemienia pasiastego, który zaledwie przed miesiącem został wpisany na listę światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego UNESCO.

W czasie wizyty przedstawiciele ukraińskich biur podróży rozmawiali także z reprezentantami biur świętokrzyskich, skupionych w Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego. Rozmowy te dotyczyły wzajemnej współpracy w zakresie organizacji turystyki przyjazdowej do regionu Świętokrzyskiego.

Świętokrzyskie ważnym partnerem

W Kielcach odbyło się posiedzenie Rady Polskiej Organizacji Turystycznej. Uczestniczący w obradach prezes POT Robert Andrzejczyk podkreślał doskonałą współpracę z Regionalną Organizacją Turystyczną Województwa Świętokrzyskiego w działaniach promujących polskie produkty turystyczne. Anna Krupka – wiceminister sportu i turystyki za znaczące uznała projekty ułatwiające osobom niepełnosprawnym dostęp do informacji turystycznej i wspierające silną markę terytorialną.

Minister Anna Krupka podsumowała współpracę Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiej Organizacji Turystycznej i Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego w działaniach promujących turystykę. – Uznanie uzyskały dwa projekty przygotowane przez świętokrzyski ROT, które otrzymają dofinansowanie ze środków ministerialnych w kwocie około 270 tysięcy złotych – powiedziała **Anna Krupka**. – Pierwszy projekt to tzw. silna marka terytorialna, w ramach której zaplanowano interesujące warsztaty wizerunkowe oraz międzynarodową konferencję, która przyczyni się do poprawy rozpoznawalności lokalnej oferty turystycznej. Drugi projekt związany jest z bardzo ważnym działaniem, jakim jest poprawa dostępności informacji turystycznej dla osób niepełnosprawnych.

Słowa uznania za współpracę w rozwijaniu polskiej turystyki kierował pod adresem świętokrzyskiej ROT prezes Polskiej Organizacji Turystycznej **Robert Andrzejczyk**.

– Prowadzimy wspólne działania promujące nasze walory turystyczne.

Marcin Pięta, Anna Krupka, Robert Andrzejczyk, Małgorzata Wilk-Grzywna.

Gościliśmy niedawno ukraińskich touroperatorów, którzy byli żywo zainteresowani wprowadzeniem do katalogu swoich destynacji wypoczynkowych malowniczych zakątków Świętokrzyskiego. Aż 17 produktów z województwa świętokrzyskiego otrzymało certyfikaty Polskiej Organizacji Turystycznej. Dzięki wsparciu ROT-u, pod koniec września, świętokrzyscy blogerzy, autorzy bloga podróżniczego 101countriesbefore50.com wygrali Drugie Turystyczne Mistrzostwa Blogerów – mówił prezes POT.

– Dziękujemy za uznanie i za wsparcie – powiedział prezes zarządu Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego **Marcin Pięta**.

– Sama obecność w Kielcach członków Rady POT jest podkreśleniem naszej dobrej współpracy. – Pieniądze, które otrzymaliśmy z ministerstwa na realizację naszych projektów, 270.000 zł to najwyższa kwota wsparcia, kierowana do świętokrzyskiej ROT.

Posiedzenie Rady Polskiej Organizacji Turystycznej, odbywające się w Kielcach, dotyczyło przedstawienia oferty turystycznej naszego regionu, a także miało na celu zaprezentowanie realizowanych i planowanych projektów marketingowych branży turystycznej.

Świętokrzyskie sprzyja organizacjom pozarządowym

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach wspólnie z oddziałem świętokrzyskim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wojewodą świętokrzyskim, Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz Wojewódzką Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych zorganizowały konferencję, mającą pomóc organizacjom pozarządowym z regionu nawiązać współpracę i skutecznie ubiegać się o środki na realizację zadań publicznych. Podpisano także pierwsze umowy na projekty, które będą dofinansowane ze środków RPO, a wkład własny zostanie pokryty z budżetu PFRON.

– To są dwa projekty, które dotyczą poprawy funkcjonowania w życiu społecznym 200 osób niepełnosprawnych, mieszkańców Świętokrzyskiego – tłumaczyła wicemarszałek województwa **Renata Janik**. – Pierwszy z nich zgłoszony został przez Fundację „Dom Seniora im. Sue Ryder” z Pierzchnicy, drugi przez Caritas Diecezji Kieleckiej. Są to pierwsze projekty w województwie świętokrzyskim, które uzyskały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, a obowiązujący wkład własny pokrył oddział świętokrzyski PFRON w całości lub w części. Otwiera to dla 3 sektora z regionu nowe drzwi i pokazuje organizacjom, działającym na rzecz niepełnosprawnych, kolejne źródło finansowania zadań publicznych przez nie realizowanych – dodała wicemarszałek.

Jak podkreślał marszałek **Andrzej Bętkowski**, warto jest szukać nowych rozwiązań, w szczególności poprawiających jakość życia osób niesamodzielnych. – Chcę wyrazić szczerze uznanie dla obecnych podczas naszej konferencji osób, które obok aktywności zawodowej znajdują czas, zaangażowanie, uwagę i serce dla wszystkich potrzebujących – powiedział marszałek.

Na zadanie o nazwie „Aktywny i bezpieczny senior – Usługi opiekuń-

cze” Fundacja „Dom Seniora im. Sue Ryder” z Pierzchnicy otrzymała ponad 1 mln zł, całość przewidzianego wkładu własnego pochodzi z budżetu PFRON. – Opieką obejmujemy około 50 osób, mieszkańców wsi z terenu gminy Pierzchnica – wyjaśnił prezes fundacji **Marek Zatorski**. – Zorganizujemy ośrodek pobytu dziennego, tu będą się odbywać warsztaty kulinarne, krawieckie, stolarskie, spotkania, będą wycieczki dla podopiecznych. Zamierzamy także kupić sprzęt rehabilitacyjny, a każdy z naszych podopiecznych będzie objęty teleopieką – dodał prezes fundacji.

Caritas Diecezji Kieleckiej przygotowała projekt pn. „Nowy wymiar życia II. System wsparcia środowiskowego osób niesamodzielnych”. Przy projekcie wartości 5,5 mln zł wkład własny stanowią środki z PFRON w kwocie 450 tys. zł, 50 tys. zł pochodzi z budżetu Caritas. – Nasz projekt zasięgiem obejmuje powiat kazimierski i buski, zakłada pomoc osobom niepełnosprawnym oraz starszym – powiedział ks. **Krzysztof Banasik**, z-ca dyrektora Caritas. – Powstaną mieszkania wspierane, mieszkania chronione, realizować będziemy też usługi opiekuńcze w placówkach i w domu pacjenta, zapewnimy wsparcie medyczne, pielęgniarstwo i psychologiczne. Brak jest obecnie na rynku wystarczającej liczby ośrodków wsparcia, mamy nadzieję, że nasze działania przyczynią się do poprawy funkcjonowania osób niesamodzielnych. Dodatkowo w ramach projektu, w Czyżowicach, w dawnym budynku szkoły, powstanie klub seniora – dodał ks. Krzysztof Banasik.

Konferencja miała za zadanie umożliwić wymianę doświadczeń pomiędzy działaczami III sektora z województwa świętokrzyskiego, a także pokazać tzw. dobre praktyki, gotowe rozwiązania, stosowane z powodzeniem przez nasze stowarzyszenia. Prelegenci mówili również o źródłach finansowania zadań, wykonywanych przez organizacje pozarządowe.

Rozpoczyna się kampania społeczna, promująca asystenturę osób niepełnosprawnych

„Chcę swojego życia... zostań moim asystentem” – to hasło towarzyszące kampanii społecznej, którą uruchamia kielecka Fundacja DOGadanka. Jej idea jest promowanie asystentury osób niepełnosprawnych, która pozwala im na realizację planów zarówno w życiu prywatnym, obszarze edukacji, jak i w karierze zawodowej. W spotkaniu inicjującym kampanię wziął udział członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego **Mariusz Gosek**.

Celem akcji jest uświadomienie, jak ważna dla osób niepełnosprawnych jest niezależność oraz możliwość realizowania swoich potrzeb. Ze względu na ograniczenia, dla wielu z nich możliwe jest to tylko ze wsparciem asystentów.

Asystentura nie oznacza, że niepełnosprawny traci kontrolę nad swoim życiem i decyzjami, że jest zupełnie zależny od osób wspierających. Asystenci umożliwiają osobom niepełnosprawnym korzystanie z edu-

W spotkaniu inicjującym kampanię Fundacji DOGadanka wziął udział członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego **Mariusz Gosek**.

kacji, opieki zdrowotnej, ułatwiają dostęp do kultury, życia publicznego, wypoczynku.

Kampania społeczna „Chcę swojego życia... zostań moim asystentem” będzie realizowana w mediach spo-

łecznościowych, w Internecie, poprzez emisję czterech filmów pokazujących bohaterów, osoby z niepełnosprawnościami, które w znaczący sposób ograniczają ich życie. Akcją zakończy gala, zaplanowana na 25 listopada.

W konferencji wzięli także udział wiceminister Anna Krupka, senator RP **Krzysztof Stół** oraz wiceprzewodniczący Sejmiku **Marek Strzała**.

Można planować kolejne inwestycje

Kondycja świętokrzyskich firm jest coraz lepsza. Widać to po wyższych podatkach odprowadzanych przez nie do budżetu państwa, w których samorząd województwa ma rosnący udział. O sytuacji gospodarczej regionu i prognozy budżetu województwa rozmawiamy z marszałkiem województwa świętokrzyskiego Andrzejem Bętkowskim.

- Panie Marszałku, podczas ostatniej sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego przedstawił Pan raport z wykonania budżetu województwa za pierwsze półrocze br. Te dane dają powody do zadowolenia...

- Tak, informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2019 roku jest pozytywna w całym swoim kształcie, ponieważ dochody zostały wykonane na planowanym 50-procentowym poziomie. Wydatki wykonano na poziomie trochę niższym, ale taka jest specyfika wydatków w samorządzie - zwykle w drugim półroczu kumuluje się ich więcej. Myślę, że do końca roku również wykonamy je w stu procentach, zgodnie z planem. Jak wspominałem na sesji, na budżet województwa składają się przede wszystkim środki z Unii Europejskiej i z budżetu państwa. Ich udział w strukturze to łącznie aż 91

- Cieszymy się z wyraźnego wzrostu naszych dochodów - mówi Andrzej Bętkowski, marszałek województwa świętokrzyskiego.

procent. Poruszamy się więc w pewnym określonym obszarze, gdzie pole manewru jest niezbyt szerokie. Dlatego cieszymy się z wyraźnego wzrostu naszych dochodów. W porównaniu do lat ubiegłych zwiększył się udział województwa w podatkach dochodowych, szczególnie w CIT - podatku dochodowym od osób prawnych. W stosunku do analogicznego okresu 2018 roku ten wzrost jest ponad

30-procentowy. Podatek od osób prawnych wzrósł nam do poziomu 57 mln zł, a od osób fizycznych (PIT) - do poziomu 19 mln zł. Może w tym drugim przypadku nie jest to wzrost tak skokowy jak w CIT, ale też nastąpiło znaczące zwiększenie - o 2 mln zł. To nam zdecydowanie poprawia sytuację budżetową, powoduje, że mamy po pierwszym półroczu ponad 60-milionową nadwyżkę operacyjną.

- O czym świadczy ten wzrost udziału województwa w podatkach dochodowych?

- Należy go tłumaczyć przede wszystkim tym, że gospodarka naszego kraju ma tendencję wzrostową, a firmy działające w naszym województwie mają lepszą kondycję i osiągają większe przychody. W konsekwencji odprowadzają do budżetu państwa więcej podatków, a w związku z tym mamy w nich większy udział. To bardzo cieszy. Życzylibyśmy sobie, żeby ta koniunktura utrzymywała się w dalszym ciągu.

- Na co samorząd województwa przeznaczają więcej pieniędzy?

- Struktura wydatków wygląda podobnie jak w latach poprzednich. Wydatki majątkowe są na poziomie 40 procent całości budżetu, natomiast bieżące to około 60 procent. W naszych wydatkach cały czas prym wiodzie dział transportu i łączności. W ostatnim półroczu było to 176 mln zł. W porównaniu do kolejnych pozycji to naprawdę bardzo dużo, bo na administrację wydaliśmy 34 mln zł, na kulturę i dziedzictwo 22 mln zł, na ochronę zdrowia 19 mln zł, a na pomoc społeczną 8,5 mln zł. Ale tak wysoki poziom wydatków właśnie w transporcie powoduje, że należymy do ścisłej czołówki województw, które

najwięcej inwestują w przeliczeniu na jednego mieszkańca, co potwierdza prestiżowy ranking wydatków inwestycyjnych samorządów przygotowany przez miesięcznik „Wspólnota”. To bardzo cieszy i myślę, że jest wiarygodne dla mieszkańców. Jeżdżąc po naszym regionie, widzimy, że drogi są coraz bardziej nowoczesne i bezpieczne. Przy tak dużych nakładach na inwestycje dobrym symptodem jest również to, że potrafimy trzymać budżet w ryzach, nadmiernie się nie zadłużamy. Oczywiście kredytujemy pewne działania, ale w porównaniu do innych województw nasz poziom zadłużenia jest jednym z najniższych.

- W planach mamy jednak zaciągnięcie długoterminowego kredytu...

- Zadowolający wynik realizacji budżetu i wieloletniej prognozy finansowej są dobrym punktem wyjścia do planowania nowych inwestycji. Dlatego na ostatniej sesji Sejmik zdecydował o dokończeniu procedury uzyskania kredytu w wysokości 144 mln zł, z myślą o sfinansowaniu ważnych inwestycji, które mamy jeszcze zaplanowane w obszarze drogownictwa, ale również kultury czy ochrony zdrowia. Kredyt pozwoli w pełni wykorzystać dostępne na te cele środki z Unii Europejskiej i trzeba z tej możliwości skorzystać. **Joanna Majewska**

Aktywność młodych szansą rozwoju naszego regionu

Dobiegła końca 3. edycja Świętokrzyskiego Programu Rozwoju Liderów „Liderzy dla Młodzieży”, realizowanego wspólnie przez warszawską Fundację Szkoła Liderów i Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach przy wsparciu marszałka województwa świętokrzyskiego. 22 mieszkańców regionu uczyło się, jak kierować zespołem, przewodzić innym, wspólnie realizować pomysły, dyskutować, argumentować, czyli przygotowywać się do podejmowania odpowiedzialnych, obywatelskich postaw w życiu dorosłym i przywództwa w lokalnych społecznościach.

Zadaniem programu jest zwiększenie uczestniczenia młodzieży w życiu publicznym. W spotkaniu z uczestnikami programu, absolwentami poprzednich edycji oraz trenerami projektu wzięli udział przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Pruś, radna Sejmiku Jolanta Tyjas oraz dyrektor Kancelarii Sejmiku Marta Solińska-Pela.

W Muzeum Dialogu Kultur w Kielcach odbyło się spotkanie sieciujące liderów, podsumowujące realizowane pomysły.

- Trzecia edycja programu jest już zamknięta. Udało nam się zakończyć akcje lokalne i tutoring, a podczas ostatniego zjazdu, który odbył w centrum konferencyjnym w Wólce Milanowskiej, nasi liderzy nauczyli się, jak publicznie zabierać głos, jak poradzić sobie z wystąpieniami, z przeko-

W spotkaniu wzięli udział przewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś, radna Sejmiku Jolanta Tyjas oraz dyrektor Kancelarii Sejmiku Marta Solińska-Pela.

nywaniem do swoich racji - powiedziała **Małgorzata Czarniecka** z Fundacji Szkoła Liderów, koordynator programu. - W tegorocznej edycji wzięło udział 22 uczestników, młodych ludzi z całego województwa świętokrzyskiego. Kilka osób przystępujących do programu nie ukończyło jeszcze 18 lat, a miało już bogate doświadczenie w pracy z młodzieżą i właśnie na tej podstawie postanowiliśmy ich przyjąć do naszego grona. To grupa bardzo zróżnicowana, mieszkańcy gmin miejskich i wiejskich - dodała Małgorzata Czarniecka.

W programie jego uczestnicy uczą się nie na wykładach, ale przez doświadczenie, refleksję i analizę, jak przewodzić innym osobom, jak aktywizować swoich rówieśników do pracy na rzecz innych, jak wybierać spośród zgłoszonych pomysłów właściwe rozwiązania, umiejętnie argumentować własne tezy, szanując jednocześnie zdanie innych. Młodych uczą młodzi, tzw. tutorzy, osoby zaangażowane społecznie, z doświadczeniem w pracy na rzecz innych, często - absolwenci Szkoły Liderów, jednego z organizatorów akcji. W pierwszej i drugiej edycji młodzi liderzy budowali

lokalne partnerstwa, angażując w projekty samorządowców, mieszkańców, przedsiębiorców. W trzecim roku trwania programu uczestnicy przygotowali i prowadzili akcje lokalne z młodzieżą na rzecz młodych ludzi.

Jak podkreślił uczestniczący w spotkaniu przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego **Andrzej Pruś**, program „Liderzy dla Młodzieży” pozwala młodym wierzyć w siebie i aktywizuje do życia społecznego. Podobną rolę spełnia Sejmik Młodzieżowy Województwa Świętokrzyskiego. - W naszych działaniach, planowanych na przyszły rok, jest miejsce na współpracę z młodzieżą. Na uznanie zasługuje ich chęć działania. Młodzi muszą kiedyś przejąć od nas pałeczkę przywódczą. Jeśli teraz uczą się od nas, jak się działa w drużynie, jak grupowo podejmuje się decyzje dla dobra ogółu, to mamy szansę na dobrą przyszłość. Oczywiście, stawiamy naszym młodym wysokie wymagania, musimy ich nauczyć działania zgodnie z prawem, ponoszenia konsekwencji, przekonywania do swoich racji, godzenia się z odrzuceniem swoich pomysłów. Próbuję młodzieżowy sejmik zaangażować do wspólnej pracy nad Strategią Województwa. Trzeba wspierać młodych, nie pokazywać im gotowych rozwiązań, a możliwe drogi do osiągnięcia sukcesu i prawne ograniczenia. Korzystamy z młodzieżowej swobody, energii i swojej chęci zrewolucjonizowania wszystkiego wokół - mówił przewodniczący Sejmiku.

Zdaniem **Przemysława Radwana-Rohrenschefa**, wiceprezesa Zarządu Fundacji Szkoła Liderów, tempo zmian we współczesnym świecie jest olbrzymie i obecnie nie młodzi uczą się od starszego, doświadczonego pokolenia, a właśnie młodzież „nadaje ton”, nadążając za m.in. zmianami demograficznymi czy technologicznymi. - Z jednej strony potrzebny jest intensywny dialog między starszymi a młodszymi liderami. Wydaje mi się, że wyzwania, jakim młodzi już za chwilę będą musieli sprostać, będą dużo większe niż w przypadku wcześniejszych pokoleń. Tempo życia jest zawrotne, a w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości pojawiać się będą kolejne problemy i to naszym zadaniem jest ich wyszkolić, przygotować do odpowiedzialności, postaw aktywnych społecznie, przywództwa - dodał wiceprezes Fundacji.

W gronie osób wspierających przyszłych liderów jest **Jolanta Tyjas**, radna Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

- Byłam tutorem czyli przewodnikiem uczestników programu w 2. i 3. edycji, a jednocześnie sama przywództwa uczyłam się w fundacji, w Szkole Liderów. Widzę, jak uczestnicy programu zmieniają się, dorastają w swoich decyzjach, doceniają rozmowę, a nie tylko chęć postawienia na swoim. Cieszę się, że my jako Sejmik możemy wspierać realizowanie pomysłów świętokrzyskich młodych, korzystać z waszej kreatywności, entuzjazmu i chęci współpracy - dodała radna. **Grażyna Bułaka-Jachimkowska**

- Mam nadzieję, że ludzie o dobrym sercu jest znacznie więcej. Chcielibyśmy, żeby dzieci czuły się szczęśliwe i rozwijały się w jak najlepszych warunkach - mówiła podczas konferencji wicemarszałek Renata Janik.

80 rodzin będzie mogło zaoszczędzić

W Targach Kielce zainaugurowano Świętokrzyską Kartę Zawodowej Rodziny Zastępczej uprawniającą do zniżek

Wicemarszałek województwa Renata Janik wręczyła pierwszym rodzinom Świętokrzyską Kartę Zawodowej Rodziny Zastępczej, uprawniającą do różnych zniżek. Inauguracja karty miała miejsce podczas Regionalnej Konferencji pn. „Rodzina pieczę zastępcza - perspektywy i wyzwania”, którą w Targach Kielce zorganizował Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Konferencja była okazją do integracji i wymiany doświadczeń rodzin zastępczych zawodowych z naszego województwa. Była mowa m. in. o perspektywach stojących przed takimi rodzinami. - Przed rodziną zastępczą nie tylko dziś, ale zawsze stoją ogromne wyzwania, ponieważ rodzina zastępcza zajmuje się dzieckiem, któremu zabrakło miejsca w rodzinie naturalnej. Rodzina naturalna to najlepsze środowisko wychowawcze. Dlatego najlepszy sposób postępowania wobec dziecka osieroconego

to znaleźć formę, która jak najbardziej przypominałaby rodzinę naturalną. Jedną z takich form jest właśnie rodzina zastępcza - mówiła prof. dr hab. Renata Stojcka-Zuber z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego.

- Zarząd Województwa od początku stara się wspierać zawodowe rodziny zastępcze w ich trudnej misji, dzięki czemu te dzieci każdego dnia mogą się lepiej rozwijać i cieszyć się życiem - mówiła wicemarszałek województwa świętokrzyskiego Renata Janik.

Świętokrzyską Kartę Zawodowej Rodziny Zastępczej otrzyma około 80 rodzin, podczas konferencji odebrała je ponad połowa. Karta uprawnia do korzystania nawet z kilkudziesięcioprocentowych zniżek na wejścia do obiektów kultury, rekreacji czy rozrywki. Niektóre z atrakcji zaofertowały nawet wejścia bezpłatne, jak Park Rozrywki i Miniatur Sabat Krajno czy Bałtowski Kompleks Turystyczny. Rodziny będą mogły korzystać z usług jednostek samorządu województwa

świętokrzyskiego np. Centrum Bajki w Pacanowie, Muzeum Wsi Kieleckiej, Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego czy też Filharmonii Świętokrzyskiej. W inicjatywę włączyły się również inne samorządy oraz firmy prywatne m. in. Gmina Strawczyn (Centrum Rekreacyjno-Sportowe), FlySky (Park Trampolin), Disco-wrotka. Do programu mogą przystępować kolejne podmioty.

- Jest u nas w tej chwili w rodzinie trzech chłopców i na pewno skorzystamy z tych zniżek. Takie wyjście z kilkorgiem dzieci to zawsze spory wydatek na same bilety wstępu, a wiadomo, że i na obiad trzeba je zabrać, coś im kupić przy okazji wyjścia, więc jesteśmy bardzo zadowoleni z otrzymania tej karty - mówi Wiesława Wikariusz, prowadząca rodzinę zastępczą zawodową w Niekłaniu Małym.

W konferencji oprócz rodziców zastępczych, uczestniczyli przedstawiciele Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków pomocy społecznej.

Pomoc finansowa na bardzo korzystnych warunkach. Fundusz Pożyczkowy zaprasza!

Ruszyła kolejna transza środków z Funduszy Europejskich, przeznaczonych na pożyczki dla firm. Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, a nawet podmioty rozpoczynające działalność gospodarczą mogą liczyć na niskie oprocentowanie i nawet 1 mln zł środków na cele inwestycyjne. Pożyczek udziela Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o. w Kielcach, którego w 100% właścicielem jest Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.

Fundusz przyciąga przedsiębiorców szukających atrakcyjnych źródeł finansowania biznesu, choćby ze względu na skrócone i bardziej przystępne niż w komercyjnych bankach procedury.

Z pomocy finansowej mogą korzystać zarówno przedsiębiorcy, których firmy już działają na rynku, jak i ci, którzy dopiero stawiają pierwsze kroki w biznesie. Warunkiem uzyskania pożyczki jest koncentrowanie działalności na terenie województwa świętokrzyskiego. Osoby starające się o uzyskanie pożyczki, nie muszą okazać się wkładem własnym, a okres spłaty należności to nawet 5 lat z 6-miesięcznym okresem karencji. Fundusz umożliwia także elastyczny dobór zabezpieczenia pożyczki uzależniony od sytuacji finansowej firmy.

Oferta Funduszu Pożyczkowego kierowana jest też do firm borykających się z trudnościami w zdobyciu finansowania komercyjnego np. z powodu braku wymaganych zabezpieczeń czy historii kredytowej. Klient Funduszu może liczyć na pełne wsparcie merytoryczne doświadczonych specjalistów, fachową pomoc przy wszelkich formalnościach i indywidualną analizę transakcji z uwzględnieniem specyfiki branży.

Ponieważ ruszyła nowa transza środków unijnych z RPO, przedsię-

biorstwa z sektora MŚP mają możliwość skorzystania z pożyczki na cele inwestycyjne, która na warunkach de minimis ma niskie oprocentowanie (obecnie od 1,87%), oparte na stopie bazowej Komisji Europejskiej, stałe w całym okresie finansowania. Uzyskują w ten sposób środki na zakup m.in. maszyn, urządzeń, środków transportu, wyposażenia, w tym również na zakup praw majątkowych, licencji i oprogramowania komputerowego czy rozwój nowych technologii stosowanych w firmie. Otrzymane pieniądze mogą również przeznaczyć na zakup nieruchomości zabudowanej. Wspierane są także zakupy technologii informacyjno-komunikacyjnych zastosowanych w procesach biznesowych. Przyznawanie pożyczki zależy od posiadania zdolności finansowej i adekwatnego do sytuacji finansowo-ekonomicznej prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki. Proces decyzyjny jest szybki, uproszczony, a każdy wniosek analizowany indywidualnie.

Przedsiębiorcy chętnie korzystają również z pożyczki na cele obrotowe, umożliwiające sfinansowanie zakupu zapasów, rozliczenia międzyokresowe, a także płatności z tytułu rozliczeń z kontrahentami oraz zapłatę terminowych zobowiązań publiczno-prawnych w przypadku finansowania przez Fundusz przedsięwzięcia inwestycyjnego. Przedsiębiorcy mogą liczyć na podobne preferencyjne warunki, w tym brak prowizji za udzielenie pożyczki i wcześniejszą spłatę, 6 miesięcy karencji w spłacie kapitału oraz okres finansowania do 36 miesięcy.

Przedsiębiorcy zainteresowani pożyczką otrzymają szczegółową ofertę i więcej informacji w siedzibie Funduszu przy Al. IX Wieków Kielc 4 (budynek AQUA, II piętro), tel. 41 36 00 280 i na stronie www.fpws.eu.

Pożyczki Funduszu na cele inwestycyjne mają niskie oprocentowanie (obecnie od 1,87%), stałe w całym okresie finansowania.

Darz Bór! Za nami XIII Hubertus

Choć uroczyste celebrowane święto myśliwych i sympatyków łowiectwa, czyli Hubertus Świętokrzyski odbył się na Stadionie Leśnym w Kielcach dopiero po raz szósty, to jego historia w regionie liczy sobie już 13 lat. Organizatorzy tegorocznego wydarzenia sięgnęli do najlepszych, wypracowanych i sprawdzonych wzorców – w niedzielę, 6 października nie zabrakło doskonałej kuchni myśliwskiej, tradycyjnej pogoni za lisem, pokazu sokolniczego i prezentacji psów myśliwskich. Nie zabrakło też oczywiście stoisk i straganów z pysznościami sieci Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie. Samorząd województwa podczas regionalnego święta myśliwych reprezentował marszałek Andrzej Bętkowski, a także dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Impreza, zgodnie z tradycją, rozpoczęła się Hubertowską Mszą Świętą odprawianą w kieleckiej Bazylice Katedralnej. Wzięły w niej udział poczty sztandarowe kół łowieckich z całego województwa. Po mszy ulicami Jana Pawła II, Ściegiennego, Sołtysiaka „Barabasza”, aleją Legionów, Husarską, Szczepianiaka na Stadion Leśny przeszła Parada Świętego Huberta, w której uczestniczyło kilkadziesiąt re-

W XIII Hubertusie Świętokrzyskim wzięło udział kilkadziesiąt reprezentacji kół łowieckich, a także sokolnicy i sympatycy łowiectwa.

prezentacji kół łowieckich, a także myśliwi z psami.

Oficjalnego otwarcia imprezy dokonał marszałek **Andrzej Bętkowski**.

– Łowiectwo jest elementem ochrony środowiska przyrodniczego, to pasja, kultura, etyka, tradycja, a przede wszystkim koleżeństwo. To ochrona zwierzyny i gospodarowanie jej zasobami zgodnie z zasadami ekologii i racjonalnej gospodarki rolnej,

leśnej i rybackiej. Jako marszałek województwa jestem pod ogromnym wrażeniem szacunku, jakim myśliwi darzą przyrodę. W tym uroczystym dniu życzę wszystkim świętokrzyskim myśliwym, aby dobre czasy dla łowiectwa były zawsze. Niech Wam bór darzy! Niech przynosi Wam hojne dary! – mówił marszałek.

Z kolei **Jarosław Mikołajczyk**, prezes Zarządu Okręgowego Polskiego

Związku Łowieckiego w Kielcach podkreślał, że Hubertus Świętokrzyski jest świętem nie tylko myśliwych, ale wszystkich mieszkańców Kielc i regionu: – Jestem szczęśliwy, że możemy się spotkać i wspólnie radować już po raz trzynasty. Bardzo dziękuję panu marszałkowi Andrzejowi Bętkowskiemu za ogromne wsparcie, bo bez zaangażowania Urzędu Marszałkowskiego zorganizowanie naszej imprezy z tak dużym rozmachem byłoby bardzo trudne.

Żadna z osób, które zdecydowały się w niedzielę przyjechać na Stadion Leśny w Kielcach, nie mogła narzekać na nudę. Prawdziwym „gwoździem” programu, podobnie jak w latach poprzednich, była „pogoń za lisem”. Uczestniczyli w niej kawalerzyści z Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii im. 13 Pułku Ułanów Wileńskich.

XIII „Hubertus Świętokrzyski” obfitował w wydarzenia, które przyciągnęły nie tylko myśliwych, ale również wiele osób nie związanych na co dzień z łowiectwem. Ogromne emocje wzbudził pokaz z wykorzystaniem ptaków drapieżnych przygotowany przez sokolników, dużym zainteresowaniem cieszył się wykład na temat psów myśliwskich oraz imponujący pokaz jazdy kawalerskiej i fechtunku w wykonaniu Kieleckiego Ochotni-

czego Szwadronu Kawalerii im. 13. Pułku Ułanów Wileńskich. Niewątpliwą atrakcją „Hubertusa” były przygotowane przez myśliwych pieczone dziki. Można było także spróbować wędlin z dziczyzny, serów, miodów, chleba, wspaniałego bigosu i wielu innych potraw regionalnych, bowiem na Stadionie Leśnym swoje stoiska mieli wytwórcy skupieni w sieci „Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie”. Było też bardzo liczne grono rękodzielników i twórców sztuki ludowej, na gości czekały stoiska z pamiątkami, ubiorami, akcesoriami łowieckimi oraz bezpieczne strzelnice.

Zadbano także o szeroko pojętą edukację przyrodniczą; swoje punkty informacyjne miały m.in.: Lasy Państwowe, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, a także Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku.

O oprawę muzyczną imprezy zadbały zespoły „Wernyhora” i Zespół Reprezentacyjny Polskiego Związku Łowieckiego „Capella Zamku Rydzynskiego”.

Organizatorami XIII Hubertusa Świętokrzyskiego były: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Okręgowy Polski Związek Łowiecki w Kielcach i Wojewódzki Dom Kultury.

Robert Siwiec

Świętokrzyskie - region przyjazny młodzieży

- W młodych ludziach jest wielka siła, entuzjazm, fantastyczne pomysły – powinniśmy ten potencjał wykorzystać – podkreśla **Andrzej Prus**, Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, który wraz z radnymi Młodzieżowego Sejmiku zachęca władze świętokrzyskich miast i gmin do tworzenia młodzieżowych rad.

- Obserwujemy coraz większe zainteresowanie młodych ludzi sprawami lokalnymi, ich chęć współdecydowania o sprawach publicznych. Warto więc wykorzystywać ten potencjał oraz energię i stworzyć młodym mieszkańcom naszego regionu przestrzeń dla ich aktywności w sferze publicznej w postaci młodzieżowych rad gmin – mówi **Andrzej Prus**. Jego zdaniem działalność tego gremium jest korzystna dla obu stron – młodzież może aktywnie uczestniczyć w procesie decyzyjnym, natomiast władze samorządowe ze współpracy z młodymi ludźmi mogą czerpać inspiracje oraz nowe pomysły.

Potwierdza, że działający od 2018r. Młodzieżowy Sejmik, dużo wnosi do pracy dorosłych radnych, przede wszystkim zachęcając ich do działania i skłaniając do podejmowania inicjatyw na rzecz młodych mieszkańców regionu. Jako organ doradczy i konsultacyjny opiniuje projekty uchwał regionalnego parlamentu dotyczące młodzieży, np. programy stypendialne. Młodzieżowi radni zostaną również włączeni w prace nad Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Radni Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego podczas obrad w Suchedniowie.

- Trzeba podziwiać to, że młodzi ludzie chcą się angażować w sprawy Samorządu Województwa. Ich pomysłami warto się zainteresować i okazać im wsparcie ze strony nas, dorosłych – zaznacza przewodniczący Sejmiku.

- To bardzo ambitni, zmotywowani i mądrzy młodzi ludzie, liderzy swoich środowisk, którzy wiedzą, czego chcą, mają swoje doświadczenia i obserwacje, interesują się tym, co dzieje się dookoła – dodaje **Marta Solińska-Pela**, dyrektor Kancelarii Sejmiku, która wspiera organizacyjnie i merytorycznie działalność młodzieżowych radnych.

Młodzieżowy Sejmik tworzy grupa 34 aktywnych osób – przedstawicieli samorządów uczniowskich i studenckich, organizacji pozarządowych, ale przede wszystkim reprezentantów młodzieżowych rad. Powstały one już w kilkunastu gminach naszego regionu, są bardzo aktywne i mogą pochwalić się licznymi inicjatywami. Wiele na ten temat może powiedzieć **Julia Pajak**, przewodnicząca Młodzieżowego Sejmiku oraz szefowa Młodzieżowej Rady Miejskiej w Kunowie.

- Młodzieżowa rada to sposób na systematyczne działanie obywatel-

skie młodzieży w swojej społeczności, zwiększenie zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi w sprawy publiczne na poziomie lokalnym. Bo kto będzie bliżej spraw młodych, niż młodzieżowy organ powołany dla młodzieży, współpracujący z samorządem? Podczas pracy w młodzieżowych radach uczymy się samodzielności i zasad funkcjonowania samorządu, wdramy się do pracy i działań na rzecz drugiego człowieka, obserwujemy procesy decyzyjne, wyzbywamy uprzedzeń, poszerzamy horyzonty. Zaczynamy pozyskiwać środki na projekty, które rozwijają środowisko lokalne – podkreśla Julia Pajak.

I tak np. z inicjatywy Młodzieżowej Rady Miasta Starachowice powstała Strategia „Starachowice – Miasto dla Młodzieży” – pierwsza w województwie świętokrzyskim miejska strategia na rzecz młodzieży. Dokument określa kierunki działań, które należy zrealizować, aby Starachowice stały się miejscem przyjaznym dla młodych ludzi, którzy zechcą tam mieszkać i w przyszłości tam pracować. Młodzieżowa Rada Miasta Radoszycy może pochwalić się realizacją projektu „Artistic stops – czyli artystyczne przystanki w gminie Radoszycy”, na który otrzymała dofinansowanie z ogólnopolskiego programu grantowego „Równać szanse”. Z kolei dzięki inicjatywie Młodzieżowej Rady Miejskiej w Połańcu powstało kino letnie, zaś cykl warsztatów tanecznych i zajęć plastycznych został

zorganizowany w lipcu w ramach akcji „Tańcz, śpiewaj, baw się z Młodzieżową Radą Miejską w Bodzentynie”.

- My, młodzi ludzie, potrzebujemy przestrzeni do aktywności, komunikacji, wymiany doświadczeń. Taką właśnie możliwość daje nam działalność w młodzieżowych radach, gdzie możemy wykazać się zaangażowaniem, wymienić poglądami, zintegrować, zrobić coś dobrego dla swoich rówieśników czy miejsc, w których mieszkamy – uważa przewodnicząca Młodzieżowego Sejmiku. - Wielu młodych ludzi nie ma poczucia tożsamości z województwem. Naszymi działaniami chcemy sprawić, aby byli oni świadomymi obywatelami, stwarzać warunki do lepszego rozwoju młodych ludzi.

Potwierdza ten fakt przewodniczący Sejmiku Andrzej Prus: - Coraz więcej młodych mieszkańców województwa świętokrzyskiego wyjeżdża do innych części kraju, chcemy, żeby po studiach wracali do naszego regionu, mieszkali tu i pracowali. Dodaje, że młodzieżowy sejmik to ważny głos doradczy dla władz regionu. W maju przyszłego roku będzie prowadzony nabór kandydatów na II kadencję tego gremium. Swoich reprezentantów będą mogły zgłosić kolejne gminy, w których powstaną młodzieżowe rady.

- Gorąco zachęcamy samorządowców do tworzenia młodzieżowych rad. Może w przyszłości któryś z młodzieżowych radnych zasiądzie pośród dorosłej Rady Gminy/Miasta – podkreśla Julia Pajak. **Małgorzata Niewczas-Sochacka**

Na sesji Sejmiku o budżecie i statucie

- Wyniki wykonania budżetu województwa za I półrocze są zadowalające, rośnie udział województwa w podatkach dochodowych - mówił marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski podczas XIII sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, która odbyła się 24 września 2019 roku w Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach.

Radni przyjęli informację przedstawioną przez marszałka województwa świętokrzyskiego Andrzeja Bętkowskiego o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2019-2043 za I półrocze 2019 roku oraz o przebiegu wykonania budżetu Województwa za ten sam okres.

Dane za pierwsze półrocze są optymistyczne, budżet został wykonany zgodnie z planem. Dochody wyniosły 371 mln zł, a wydatki 302 mln zł. Uzyskano wysoką nadwyżkę operacyjną (ponad 69 mln zł), nie zaciągnięto nowego kredytu. W porównaniu do lat ubiegłych nastąpił wzrost udziału województwa w podatkach dochodowych, szczególnie w podatku od osób prawnych. Tempo wzrostu dochodów województwa z CIT-u w stosunku do I półrocza 2018 roku to aż 31%, co jest efektem m. in. utrzymującej się dobrej koniunktury gospodarczej. Poza tym obecnie należymy do najmniej zadłużonych województw w Polsce - jesteśmy na trzecim miejscu w kraju.

- Należy uznać, że te wyniki są zadowalające. Patrzymy z pewną satysfakcją na zrealizowane inwestycje i zamierzamy dopilnować również dobrego wyniku w drugim półroczu - mówił marszałek województwa **Andrzej Bętkowski**. Dodał, że te wyniki są dobrym punktem wyjścia do planowania nowych inwestycji. Z tą myślą samorząd województwa przymierza

się do zaciągnięcia nowego kredytu, w wysokości ponad 144 mln zł, aby można było w pełni wykorzystać środki zewnętrzne z Unii Europejskiej na inwestycje w ochronie zdrowia i w kulturze.

Sejmik uchwalił ponadto zmiany w statucie Województwa Świętokrzyskiego. - Zakończyliśmy proces wprowadzania tych zmian. Prezes Rady Ministrów nie zgłosił żadnych zastrzeżeń ani uwag do treści uchwały - poinformował przewodniczący Komisji Statutowej **Sławomir Gierada**, rekomendując radnym Sejmiku przyjęcie uchwały. - Jedną z ważniejszych zmian dotyczy tego, że niebawem będziemy mieć dwóch wicemarszałków, tak jak jest w innych województwach - wyjaśnił przewodniczący Sejmiku **Andrzej Pruś**.

Radni przyjęli też regulamin przyznawania dodatków do wynagrodzenia nauczycieli wojewódzkich samorządowych jednostek oświaty. Jak wyjaśnił członek Zarządu Województwa **Mariusz Gosek**, wynikają one z potrzeby dostosowania regulaminu do zmian, które nastąpiły w Karcie Nauczyciela i z rozporządzenia ministerialnego w sprawie dodatków.

Radni wyrazili również zgodę na udzielenie pomocy finansowej Gminie Koprzywnica. Dotacja celowa w wysokości prawie 500 tys. zł będzie przeznaczona na wykonanie nawierzchni bitumicznej trasy rowerowej Green Velo na przebiegającym przez gminę dwukilometrowym odcinku.

Jednym z punktów obrad było także przyjęcie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2019 - 2043 oraz zmian w budżecie województwa na 2019 rok. W większości wynikały one z koniecznych korekt związanych z bieżącą pracą samorządu i jego jednostek organizacyjnych.

Prezydium Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego podczas XIII sesji.

Zarząd Województwa: Marek Bogusławski, Marek Jońca, Mariusz Gosek, Renata Janik, Andrzej Bętkowski

Marek Jońca, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Magdalena Zieliń, przewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów.

Mariusz Gosek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Agnieszka Buras, przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu.

Marszałek Andrzej Bętkowski przedstawił informację dotyczącą wykonania budżetu za I półrocze bieżącego roku.

Radne Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Jolanta Tyjas i Agata Binkowska podczas sesji Sejmiku.

Artur Konarski, przewodniczący Komisji Rolnictwa Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Studenci z Kielc najlepsi na świecie!

Zespół Politechniki Świętokrzyskiej drugi rok z rzędu zwyciężył w międzynarodowych zawodach robotów marsjańskich European Rover Challenge. W niedzielę, 15 września zakończyły się trzydniowe zmagania 28 ekip z 5 kontynentów. Drugie miejsce zajęli studenci z Krakowa, a trzecie z Ostrawy. Statuetki oraz medale najlepszym drużynom wręczył premier Mateusz Morawiecki, poseł na Sejm Krzysztof Lipiec oraz wicemarszałek województwa Renata Janik.

Tegoroczna, piąta edycja międzynarodowych zawodów robotów marsjańskich ERC odbyła się na terenie Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach. Do stolicy województwa przyjechało ponad 400 młodych konstruktorów z najlepszych uczelni technicznych na świecie. Na specjalnie uformowanym torze marsjańskim rywalizowały drużyny m. in. z Australii, Kolumbii, Kanady, Indii, Bangladeszu, Turcji, Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz 13 ekip z Polski. - W tym roku tor był wyjątkowo trudny - bardzo skalisty, górzysty i zróżnicowany geologicznie. To największy sztuczny mars yard na świecie, który jest odwzorowaniem miejsca lądowania najbliższego łazika Mars 2020 od NASA - podsumowuje **Łukasz Wilczyński** z Planet Partners, pomysłodawca i główny organizator wydarzenia.

Zawodnicy zmierzali się w 4 konkurencjach, pokazujących przygotowanie łazików do wykonywania misji kosmicznych. Jak podkreśla Łukasz Wilczyński, dużym zaskoczeniem dla organizatorów w tym roku były jazdy autonomiczne.

Bezkonkurencyjna okazała się drużyna IMPULS z Politechniki Świętokrzyskiej!

Bezkonkurencyjna okazała się drużyna IMPULS z Politechniki Świętokrzyskiej. - Wygraliśmy w tym roku dwa najważniejsze na świecie konkursy łazików marsjańskich - na przełomie maja i czerwca w Stanach Zjednoczonych, a teraz w Polsce - mówi **Małgorzata Łaganowska**, kapitan zespołu.

W zakończeniu zawodów wzięł udział premier **Mateusz Morawiecki**. - To wy tworzyć przyszłość świata - mówił do uczestników ERC. Premier zwrócił się także do zwycięskiej drużyny. - Na ziemi świętokrzyskiej stawiane były pierwsze kroki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Idźcie w ślady najlepszych inżynierów,

którzy budowali polski przemysł - zaznaczył.

Zawodom towarzyszyły konferencje branżowo-biznesowe, w których wzięli udział m.in. Steve Jurczyk, wiceszef NASA, Gianfranco Visentin, kierownik działu robotyki i automatyki Europejskiej Agencji Kosmicznej oraz przedstawiciele firm europejskiego i polskiego przemysłu kosmicznego.

Setki odwiedzających przyciągnęła także strefa z warsztatami budowy rakiet, pokazami hologramów oraz możliwością przebycia misji marsjańskiej mini robotem. Współorganizatorem European Rover Challenge 2019 było Województwo Świętokrzyskie.

Jubileusz powołania Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych

W dniach 18-20 września odbyły się obchody trzydziestolecia powołania Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach.

W środę, 18 września w kieleckiej Bazylice Katedralnej została odprawiona msza święta w intencji Ojczyzny, żołnierzy oraz pracowników jednostki. Plac zamkowy po nabożeństwie stał się miejscem uroczystego capstrzyku. Pod pomnikiem patrona jednostki, generała broni Władysława Sikorskiego, delegacje złożyły kwiaty i wieńce.

W drugim dniu odbyły się główne uroczystości na placu apelowym kieleckiej jednostki. Żołnierzom i pracownikom Centrum towarzyszyli: wiceminister spraw zagranicznych Piotr Wawrzyk, poseł Krzysztof Lipiec oraz senatorowie Jarosław Rusiecki i Krzysztof Słoń, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Pruś, delegacje zagraniczne, a także zaprzyjaźnione służby mundurowe i instytucje z całego kraju. Wśród zaproszonych gości znaleźli się również byli komendanci, żołnierze i pracownicy Centrum.

Profesor Wawrzyk podziękował komendantowi i pracownikom Centrum za pracę, wysiłek polskich żołnierzy wyjeżdżających na misje. Z okazji 30-lecia zostały wręczone medale i odznaczenia Sił Zbrojnych w Służbie Ojczyzny oraz za wieloletnią pracę. Przyznano także pamiątkowe statuetki i medale, które otrzymali m. in. poseł Krzysztof Lipiec oraz przewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś. - Składam pokłon przed polskim wojskiem, które dba o pokój na całym świecie - mówił poseł **Krzysztof Lipiec**. - Cieszymy się, że na terenie województwa świętokrzyskiego jest takie miejsce. Żołnierze przyjeżdżają do Kielc na szkolenie, a następnie promują sławę oręza polskiego - dodał **Andrzej Pruś**.

- Centrum to jednostka szczególnie. O jej charakterze decydują ludzie, którzy poprzez uczestnictwo

w misjach na całym świecie są ambasadorami Polski, ziemi świętokrzyskiej i Kielc. To wyjątkowe miejsce na mapie Polski, Europy i Świata. Ponad 60 tysięcy żołnierzy służących w ramach polskich kontyngentów wojskowych m. in. w Syrii, Libanie, Kambodży, Iraku czy Afganistanie przygotowywało się do misji w jednostce w Kielcach - podkreślał pułkownik **Paweł Chabielski**, komendant Centrum.

Początki Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych sięgają 1989 roku. W Kielcach utworzono wówczas Wojskowe Centrum Szkolenia dla Potrzeb Sił Pokojowych ONZ. Jego dowódcą, gen. dyw. **Fryderyk Czekaj** wspomina trudne początki: - Jeden blok był zarazem hotelem, salą wykładową i częścią administracyjną. Dość szybko udało nam się jednak pozyskać kadrę, głównie żołnierzy z Kielc - opowiada.

- Centrum powstało dla potrzeb UNDOF-u czyli misji realizowanej na Wzgórzach Golan. Kielce zostały wybrane ze względu na piękne koszary, a także położenie. Kierowców szkoliliśmy na serpentynach Gór Świętokrzyskich, które przypominały tereny na misjach - mówi płk **Andrzej Kobielski**, były komendant Wojskowego Centrum Szkolenia dla Potrzeb Sił Pokojowych ONZ.

Polscy żołnierze zdobyli podczas misji pokojowych ogromny szacunek, a jednocześnie byli bardzo efektywni. W grudniu 1993 roku Polacy przejęli zadania operacyjne w strefie rozdzielania UNDOF Zone, a główną zasadą działania stało się *to see and to be seen* - *widzieć i być widzianym*.

W piątek, 20 września zakończyły się trzydniowe obchody 30-lecia Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych. Na terenie Targów Kielce odbyła się prezentacja sprzętu wojskowego będącego na wyposażeniu jednostek podległych Dowództwu Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych. Uroczystości zakończył wyjątkowy koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

„Nie możemy zapominać”. W 80. rocznicę sowieckiej agresji uczciliśmy pamięć ofiar stalinizmu

17 września 1939 roku wojska radzieckie napadły na Polskę. Jednocześnie rozpoczęła się akcja wyniszczenia ludności polskiej na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej oraz masowe deportacje w głąb ZSRR.

Członkowie Kieleckiej Rodziny Katyńskiej oraz Związku Sybiraków, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, służb mundurowych, instytucji i organizacji społecznych złożyli wieńce i zapalili znicze przy Pomniku Ofiar Sybiru na Cmentarzu Starym w Kielcach oraz przed Pomnikiem Katyńskim. - Ilu dokładnie Polaków zginęło w wyniku różnych form represji, nie dowiemy się nigdy. Ci, którzy zginęli, stanowili trzon Polski. Byli to prawdziwi patrioci, którzy oddali swoje życie za ojczyznę. Dzięki nim żyjemy w wolnym kraju - mówił prezes Związku Sybiraków w Kielcach **Stanisław Wierzbicki**.

- Gdy w 2010 roku byłem na uroczystościach w Katyniu, gdzie zamor-

- Dziś pozostaje nam modlitwa i pamięć o tym, co stało się w wyniku sowieckiej agresji - mówił marszałek Andrzej Bętkowski.

dowano polskich oficerów, po raz pierwszy zobaczyłem to miejsce, gdzie strzałem w tył głowy pozbawiono życia przedstawicieli polskiej elity. Nie możemy zapominać o tych wydarzeniach - mówił marszałek wo-

jewództwa świętokrzyskiego **Andrzej Bętkowski**.

W uroczystościach uczestniczył również związany z Kielcami wiceminister spraw zagranicznych Piotr Wawrzyk, potomek Sybiraków.

W jubileuszu wzięły udział delegacje zagraniczne, a także zaprzyjaźnione służby mundurowe i instytucje z całego kraju.

Mija rok, od kiedy mieszkańcy zdecydowali o wyborze Rady Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, a następnie ukonstytuowania się pięciosobowego Zarządu Województwa na czele z marszałkiem Andrzejem Bętkowskim. Zarząd, w którym pan zasiada solidnie przepracował ten pierwszy rok kadencji, czy można było zrobić więcej, lepiej?

- Przede wszystkim był to czas bardzo pilnych, a jednocześnie wnikliwych i szczegółowych analiz. Był to okres, kiedy musieliśmy zdecydować o podziale kompetencji pomiędzy członkami zarządu. Początkowo objąłem nadzór nad regionalnym sportem turystyką, kulturą, edukacją, promocją i gabinetem marszałka. Następnie od marca br. uchwalałem kompetencyjną powierzony został mi nadzór nad Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego, czyli centrum egzaminowania kierowców, drogami wojewódzkimi, transportem publicznym, lotniskiem w Masłowie, współpracą ze spółką „Przewozy Regionalne” (jako Samorząd Województwa jesteśmy właścicielami piętnastu pociągów - przyp. R.S.), bibliotekami - wojewódzką publiczną oraz wojewódzką pedagogiczną. Powyższe obszary mieszczą się w dwóch departamentach, tj. Departamencie Transportu i Komunikacji oraz Departamencie Edukacji, Sportu i Turystyki.

Odpowiada pan za regionalną infrastrukturę drogową, transport publiczny, kolej w zakresie przewozów regionalnych oraz sport, turystykę i edukację. To spory zakres obowiązków...

- Trzeba tutaj wyraźnie rozdzielić te obszary, bo one znacząco różnią się i sprawne zarządzanie wymagało przepracowania i wdrożenia odpowiednich procedur w tym zakresie. Przede wszystkim wymagam też od siebie i zespołu współpracowników ciągłych analiz, pracy „na dokumentach”. Jeżeli chce się swoją pracę wykonywać solidnie, to nie pozostaje wiele czasu na tak zwaną aktywność na zewnątrz, chociaż nie wolno zapominać, że spotkania i konsultacje odgrywają ważną rolę.

Możemy już mówić o jakichś sukcesach?

- Oczywiście. Dla przykładu: jeżeli chodzi o transport publiczny i w tym zakresie dopłaty do tzw. biletów ulgowych, to tylko w roku 2019 zapadły trzy wyroki skazujące dla przewoźników, kolejnych dziesięć aktów oskarżenia trafiło do sądów powszechnych, gdzie toczą się postępowania karne, natomiast dodatkowo w biegu pozostają trzy sprawy cywilne. Czyli tylko w obecnym, 2019 roku, mamy szesnaście postępowań w zakresie możliwości wyłudzeń środków w ramach dopłat do biletów ulgowych. Proszę zauważyć jak ogromna była to skala patologii. I my z tym kończymy. To efekt ciężkiej pracy Departamentu Transportu, ale i wypracowania pewnego schematu, który jest bardzo skuteczny w walce z łamiącymi prawo. W tym zakresie nasz departament odwiedzany jest przez przedstawicieli jego odpowiedników z innych Urzędów Marszałkowskich. Tutaj podziękowania należą się kierownikowi Oddziału Kontroli, który spraw-

PORA BYŁA ZAKASAĆ RĘKAWY I WZIAĆ SIĘ DO OSTREJ PRACY

Rozmowa z Mariuszem Goskiem, członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nadzorującym między innymi transport publiczny, wojewódzką infrastrukturę drogową, kolej w zakresie przewozów regionalnych, a także sport i turystykę

- Wiele zaplanowanych działań już udało się wykonać, część z nich pozostaje w realizacji - mówi Mariusz Gosek.

nie i skutecznie czuwa nad zleconymi zadaniami oraz pani dyrektor Departamentu Transportu.

Mówimy o zmianie sposobu zarządzania, czy też innej jego koncepcji. Ale co z inwestycjami drogowymi, bo one chyba najbardziej interesują mieszkańców?

- Jeżeli chodzi o inwestycje drogowe, to tych jest ogromna ilość; niedawno ruszyliśmy z budową obwodnicy Włoszczowy, oddana do użytkowania została obwodnica Zbłudowic - czyli w istocie obwodnica Buska Zdroju, zakończona została także prace przy obwodnicy Staszowa, za kilka miesięcy oddamy do użytkowania obwodnicę Pińczowa.

Realizujemy też wiele inwestycji drogowych, także tych wpisanych do tegorocznego budżetu. Wskazać tutaj trzeba na pewno np. drogę wojewódzką numer 728 łączącą powiat kielecki z powiatem koneckim w śladzie przez gminy Łopuszno i Radoszyce, przebudowę drogi w Gowarczowie, budowę chodnika w Kiełczynie w gminie Bogoria, budowę drogi w śladzie na Starachowice. I naprawdę długo jeszcze możnaby te realizowane przez samorząd województwa inwestycje dro-

gowe wymieniać. Sprawnie też sięgamy po środki zewnętrzne. Dla przykładu, na budowę mostu w Nowym Tychowie pozyskaliśmy 75 milionów złotych z rządowego programu „Mosty dla Regionów”. Występujemy o kolejne dofinansowania i robimy to skutecznie. Do realizowanego zadania obwodnicy Włoszczowy także 4 miliony złotych „dołożył” polski rząd. Staramy się być i, mam nadzieję, jesteśmy skuteczni. Tutaj trzeba podziękować marszałkowi województwa Andrzejowi Bętkowskiemu, pani wicemarszałek Renacie Janik oraz członkom zarządu województwa Markowi Bogusławskiemu i Markowi Jończy. Bez merytorycznej, zgodnej i sprawnej współpracy nie byłoby możliwe zrealizowanie tak wielu zadań i rozwiązanie naprawdę bardzo dużej ilości problemów, które pojawiają się przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych.

Przejdźmy do kolejnego z nadzorowanych przez pana obszarów, czyli sportu: co wskazałby pan jako największy sukces po niespełna roku nadzoru nad regionalnym sportem?

- Przede wszystkim wymieniałbym przeprowadzenie ogromnego przedsięwzięcia, jakim była XXV

Ogólnopolska Olimpiada Dzieci i Młodzieży w świętokrzyskim i jej wzorową organizację. 20 dyscyplin sportowych, 10 miast z regionu, w których odbywały się zmagania, 3 500 zawodników, 790 trenerów, 360 sędziów. Ogromne logistyczne wyzwanie, któremu udało się sprostać. Dodam tylko, że samorząd województwa przekazał na ten cel środki w wysokości 800 tysięcy złotych, a pozostawiony w regionie, po zawodach w ramach porozumienia, został sprzęt na kwotę miliona złotych. Otrzymaliśmy 2,5 miliona złotych z Totalizatora Sportowego. Poza emocjami sportowymi, impreza przyniosła szereg wymiernych dla województwa świętokrzyskiego korzyści; jak choćby promocja regionu, ale także zyski dla hotelarzy czy restauracji. W istocie można wymienić same zalety organizacji tego niezwykłego wydarzenia.

Ale sport wspieramy wieloaspektowo. To konkursy w ramach tzw. małych grantów, czy włączanie się w takie inicjatywy, w których dotychczas samorząd województwa świętokrzyskiego nie uczestniczył - jak choćby tegoroczny festiwal spor-

tów w piłce plażowej. Profesjonalnie przygotowana impreza na kieleckim Rynku, który na ostatnie dwa tygodnie wakacji został pokryty piachem. W zawodach czynny udział wzięli między innymi Paweł Zagumny - ambasador inicjatywy.

Jeżeli chodzi o turystykę często podkreśla pan w swoich wypowiedziach, iż jest ona niezwykle ważna dla Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

- To prawda, jest ona szczególnie ważna. Mamy ogromny potencjał turystyczny w regionie. Naszą powinnością jest go wykorzystywać. Mamy przepiękne zabytki sakralne, jak klasztor na Świętym Krzyżu czy klasztor na kieleckiej Karczówce, mamy cysterskie archiepactwa w Jędrzejowie i Wąchocku. Mamy przepiękne zabytkowe kościoły; znajdujący się na terenie Parku Etnograficznego w Tokarni kościół przeniesiony z Rogowa czy kościoły w Odrowążu i Niekłaniu. Mamy unikatową florę i faunę, Świętokrzyski Park Narodowy, parki krajobrazowe, obszary Natury 2000. A z drugiej strony świętokrzyskie to także takie atrakcje, jak choćby rezerwat Kadzielnia, zamek w Chęcinach czy jaskinia Raj. Dzieci mają swoje Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie, kompleks który ostatnio został wsparty środkami ponad 20 mln zł na budowę centrum multimedialnego. Europejskie Centrum Bajki wciąż mocno się rozwija. Mamy Park Miniatur w Krajnie, mamy bogatą bazę hotelową i gastronomiczną. To wszystko ze sobą musi współgrać i korelować. I rolą Samorządu Województwa Świętokrzyskiego jest zbudować takie ramy, w których te dobra będą wzajemnie napędzać się.

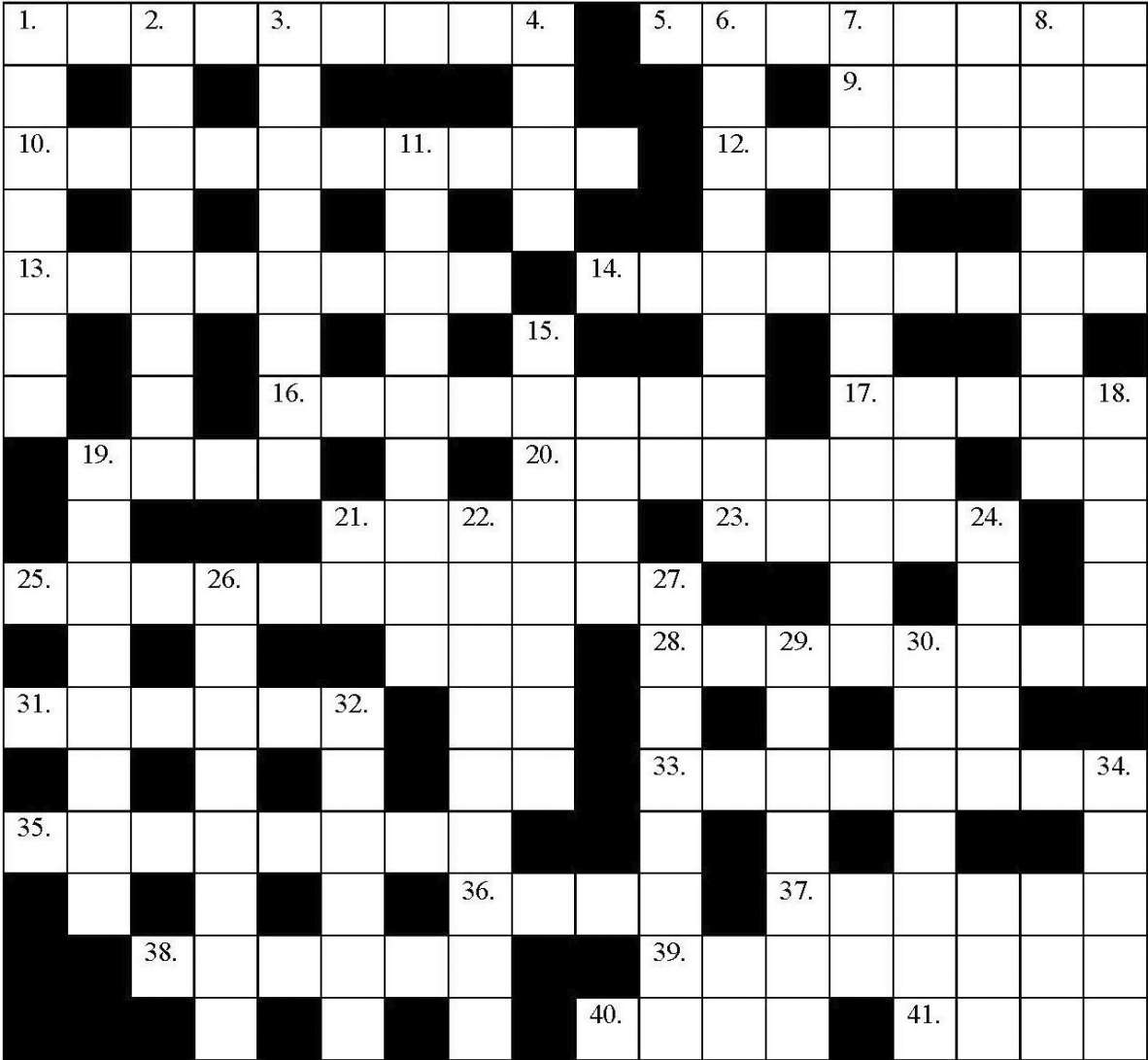
Jestem przekonany, że takim kluczowym dokumentem, który pokaże nasze dobre pomysły będzie Startegia Rozwoju Turystycznego Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Musimy także pamiętać, że w tej strategii turystycznej regionu bardzo ważne dla nas są takie miasta, jak Busko -Zdrój, Kazimierza Wielka czy Stąporków.

Czyli mijający rok uznaje pan za korzystny dla regionu?

- Oczywiście, że tak. Wiele zaplanowanych działań już udało się wykonać, część z nich jest realizowana, a szereg pomysłów - w co głęboko ufam - będzie w szybkim czasie wdrożonych po to, żeby nasz region dynamicznie rozwijał się. Świętokrzyskie było w uśpieniu, politykom brakowało pomysłu na wiele ze spraw, a lata mijały. Pora była zakasać rękawy i wziąć się do ostrej pracy. Tego wymagają od nas mieszkańcy, którzy powierzyli nam funkcje Radnych Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Musimy koniecznie pamiętać, że wszystkie te udane inicjatywy są wynikiem zgodnej współpracy z Radnymi Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. I to regionalnym samorządowcom należą się największe podziękowania, na czele z przewodniczącym Sejmiku Województwa Andrzejem Prusiem.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Robert Siwiec

POZIOMO. 1. przewodniczący Sejmu lub Senatu. 5. pracowita mieszkanka ula. 9. marka ciągnika. 10. oficjalne zaświadczenie. 12. niezwykle, efektowny przedmiot. 13. łac. fiołek alpejski. 14. pejzaż. 16. zakładane zimą pod spodnie. 17. cerkiewny obraz. 19. tańcowała z nitką. 20. zawody, rozgrywki. 21. psy, które poszły w las. 23. siły zbrojne państwa. 25. może być święta, anielska. 28. odmiana wegetarianizmu. 31. kilof górniczy. 33. przepis na rozwiązanie zadania. 35. komunikacja werbalna. 36. umiar. 37. dzianina na kostiumy gimnastyczne. 38. obok Tytusa i Romka. 39. obcegi, szczypce. 40. udziela kredytów. 41. zapada przed nocą.
PIONOWO. 1.druga żona ojca. 2. płynie w nim ropa naftowa. 3. stoi w nowoczesnej kuchni. 4. bazarowa budka. 6. środek słodzący. 7. obywatelka innego państwa. 8. jezioro Łabędzie. 11. światopogląd. 15. badacz ciał niebieskich. 18. na zdjęcia. 19. forma czasownika. 22. lekki samolot. 24. związki organiczne, pochodne amoniaku. 26. patrzy trzeźwo na świat. 27. czwarta część całości. 29. ziółko, ananas. 30. samouwielbienie. 32. prądnica rowerowa. 34. nawój przędzy.

Rozwiązanie krzyżówki prosimy przysłać na adres: **Gabinet Marszałka Województwa, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3**, z dopiskiem „Nasz Region”. Czekamy do 17 października br. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań wyłonimy zwycięzców, którzy otrzymają nagrody rzeczowe! Miło nam poinformować, że upominki za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki zamieszczonej w poprzednim wydaniu „Naszego Regionu” otrzymują Pani **Kazimiera Apostołowicz** i Pan **Marian Błoński**. Prosimy o kontakt: 41 342 10 69.

Krzyżówkę przygotował Robert Siwiec

Co to za miejsce? Konkurs

Państwa zadaniem jest odgadnięcie, gdzie możemy ujrzeć taki widok szybując nad Świętokrzyskiem. Odpowiedzi prosimy nadsyłać listownie na adres: **Gabinet Marszałka Województwa, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3**, z dopiskiem „Nasz Region”. Czekamy do 17 października br. Wśród autorów poprawnych odpowiedzi wyłonimy zwycięzcę. Nagrodę za poprawną odpowiedź dotyczącą fotografii opublikowanej w poprzednim wydaniu „Naszego Regionu” otrzymuje pani Ewa Górską. Prosimy kontakt z redakcją.

Podpatrzone

Marszałek Andrzej Bętkowski i radny Sejmiku Paweł Krakowiak w Lipniku koło Osieka, gdzie 28 września odbyła się rekonstrukcja bitwy z 11 września 1939 r.

Członek Zarządu Mariusz Gosek i zwycięska Żeńska Drużyna Pożarnicza z Falkowa podczas zawodów strażackich Powiatu Koneckiego w Radoszycach.

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3
Redakcja: Gabinet Marszałka Województwa, Oddział Informacji, Telewizji i Wydawnictw, tel. 41 342-10-69
www.swietokrzyskie.pro, email: nasz.region@sejmik.kielce.pl
Sekretarz redakcji: Robert Siwiec

Klauzula informacyjna dot. krzyżówki i konkursu fotograficznego w czasopiśmie „Nasz Region”

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej RODO informujemy, że:
1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Marszałek Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą w Kielcach, 25-516 Kielce, al. IX Wieków Kielc 3.
2. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych: tel. 41 342-14-87, e-mail: iod@sejmik.kielce.pl
3. Przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych (imię, nazwisko, nr telefonu, adres) prowadzone jest w celu wyłonienia zwycięzcy krzyżówki oraz konkursu fotograficznego i wręczenia jej nagrody. Podstawą prawną przetwarzania jest art. 6 pkt 1 lit. a RODO. Dane zwycięzcy (imię i nazwisko) będą opublikowane w „Naszym Regionie” wydawanym w formie papierowej i elektronicznej (na stronie internetowej UMWS).
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą podmioty, którym Administrator powierzył przetwarzanie danych osobowych (podmioty przetwarzające), członkowie komisji konkursowej, osoby realizujące konkurs, inne podmioty upoważnione do dostępu do danych na podstawie przepisów prawa.
5. Pani/Pana dane będą przetwarzane przez okres trwania Konkursu, a następnie przez czas zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Dane osobowe osób, które wzięły udział w konkursie i nie zostały zwycięzcami zostaną trwale usunięte.
6. Posiada Pani/Pan prawo do żądania dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia jeżeli są niezgodne ze stanem rzeczywistym lub ograniczenia przetwarzania.
7. Pani/Pana dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany. Dane osobowe nie będą profilowane.
8. Posiada Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
9. Posiada Pani/Pan prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych narusza przepisy RODO.
10. Podanie danych osobowych jest warunkiem umownym, jednakże niezbędne w celu uczestnictwa w konkursie.